

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/540/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816202192
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7816202192.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobkyne: E. E., F. X.XX.XXXX, T. R. S., P. XX, zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, proti žalovanej: POHOTOVOSŤ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.8.2016 č.k. 11C/180/2016-52 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovanou dňa XX.X.XXXX, je neplatná. Priznal žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 ods. 1,2, § 551 Občianskeho zákonníka, § 9, § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z.z.“) uzavrel, že žalovanej zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa XX.X.XXXX vznikol (len) nárok na vrátenie úveru vo výške 800,- eur bez akéhokoľvek navýšenia. V zmluve totiž nebola uvedená RPMN, ročná úroková sadzba, prípadne rozpis splátok istiny, úrokov a poplatkov, preto predmetný úver v zmysle § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa doteraz na základe Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi stranami sporu dňa XX.X.XXXX a neplatnosti ktorej sa v tomto konaní domáha, uhradila cestou svojho zamestnávateľa 908,61 eur, čo je viac ako suma, ktorú by mala vrátiť žalovanej. Preto podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňa dostatočne osvedčila nárok, že ďalšie vykonávanie zrážok je nedôvodné. Napriek zistenej skutočnosti žalovaná ako veriteľ oznámila listom zo dňa X.XX.XXXX zamestnávateľovi žalobkyne, že žiada vykonať zrážky na sumu 4.368,99 eur a listom zo dňa 7.1.2015 oznámila žalobkyni, že na základe úverovej zmluvy dlží sumu 5.693,15 eur. Je zjavné, že žalovaná zneužila inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a na základe svojich výpočtov určila dlžnú sumu napriek skutočnosti, že žalobkyňa požičanú istinu 800,- eur žalovanej dávno vrátila. Na strane žalobkyne je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.X.XXXX, nakoľko žalovaná bez akýchkoľvek zákonných nárokov využíva tento právny úkon na svoje bezdôvodné obohacovanie.

3. Súd prvej inštancie tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou štandardných zmluvných podmienok v rámci formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorá spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú zákon sankcionuje neplatnosťou. Napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá mala zabezpečovať uspokojenie pohľadávky žalovanej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytla žalovanej ako veriteľovi neobmedzený priestor pre postihnutie majetku žalobkyne vymáhaním nad rámec dlžnej sumy istiny úveru aj ďalších plnení, ktoré boli založené na neprijateľných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve a vo vystavenej zmenke. Tým došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku podľa § 551 Občianskeho zákonníka sa od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne je aj prostriedkom splácania dlhu. Účinnosť dohody nastáva okamihom jej predloženia platiteľovi mzdy dlžníka, ktorý vykonáva zrážky zo mzdy. Výška vymáhanej pohľadávky v danej veci bola založená len na subjektívnej predstave žalovanej ako veriteľa a nie na objektívnom posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ktoré obsahovala. Tým, že v dohode o zrážkach zo mzdy nebola uvedená suma, ktorá sa má zraziť a s ktorou by žalobkyňa ako spotrebiteľka súhlasila, sa žalobkyňa dostala do nevýhodného postavenia na úkor žalovanej, ktorá bez toho, aby mala právny nárok na vrátenie vyššej sumy ako je suma 800,- eur bez akýchkoľvek poplatkov a úrokov, zneužila dohodu o zrážkach zo mzdy a vymáha aj ďalšie sumy na základe zmenky, ktorá bola vystavená v rozpore so zák. č. 129/2010 Z.z. Podľa názoru súdu prvej inštancie je preto možné jednoznačne konštatovať, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Smernice 93/13/ES, pričom ide aj o neprijateľnú podmienku, ktorá bola upravená v spotrebiteľskej zmluve, preto je neplatná.

4. Výrok o trovách konania oprel o ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1,2 C.s.p. a úspešnej žalobkyňi priznal právo na náhradu trov vo výške 100%, nakoľko bola v celom rozsahu úspešná tak ako vo veci samej, tak aj v konaní o nariadenie predbežného opatrenia.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolateľka nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Dala do pozornosti, že dohoda predstavuje predstavuje samostatný dokument, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečil, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter, nie je vylúčená. Dohoda je v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Žalobkyňa nepreukázala, že by nebola o následkoch uzavretia dohody osobitne poučená. Dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa zákonné náležitosti stanovené zákonom, a to ust. § 551 Občianskeho zákonníka. Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že pri jej podpise žalobkyňa mala jasnú možnosť ju odmietnuť, alebo neodmietnuť v plnom rozsahu, či s ňou súhlasiť alebo nesúhlasiť. Žalobkyňa nebola nijako nútená označiť políčko neodmieta a súhlasí s ňou, pričom to nemožno nijako vyvrátiť, keďže pri podpise dohody bola len ona a zamestnanec. Vyplnením dohody o zrážkach zo mzdy mala možnosť žalobkyňa dohodu individuálne dohodnúť, čo znemožňuje záver, aby išlo o formulárovú listinu, ktorú možno buď prijať alebo odmietnuť, preto nemožno hovoriť o absencii individuálneho dojednania zabezpečovacieho prostriedku. Súd prvej inštancie nezdôvodnil, v čom spočíva neplatnosť dohody, snažil sa upriamiť pozornosť na zníženu bdelosť klientky pri jej podpise. Okrem žalobkyne a pracovníka obchodnej služby nikto nevie v akom stave sa žalobkyňa na nachádzala, a ponímanie súdu o zníženej bdelosti považuje odvolateľka za absolútne irelevantný argument, ktorý nemá žiadnu právnu oporu. Skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola so žalobkyňou individuálne dojednaná dosvedčuje aj existencia Dodatku k zmluve o úvere, v súvislosti s ktorou bola dohoda uzavretá a síce dodatok precizujúci použitie žalovanou poskytnutých peňažných prostriedkov na výkon zamestnania žalobkyne. Nie je pravdou, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy môže dôjsť k nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje žalovaná za platnú a má za to, že nedošlo k naplneniu § 451 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetnej dohody, keďže nepreukázala ani naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere. V tej súvislosti poukázala na rozsudok Okresného

súdu Spišská Nová ves zo dňa 20.8.2015 č.k. 13C/424/2014 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25.5.2016 č.k. 52C/135/2014. Nestotožnila sa ani s výrokom o trovách konania.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny. V podstatnom rozsahu sa stotožnila s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie a dala do pozornosti aj iné rozsudky okresných a krajských súdov, ktoré rozhodli totožne ako súd v napadnutej veci.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p., potvrdil.

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.9.2017 o 10.20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 206/II. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.9.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

10. Žalovaná v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p. teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

12. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa nedopustil ani žiadnej vady konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

14. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Žalovaná pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa tento náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

15. Odvolací súd považuje za správny právny názor súdu prvej inštancie o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá bola uzavretá medzi stranami sporu dňa XX.X.XXXX. Možno sa len stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ako zabezpečovací inštitút slúži na uspokojenie pohľadávky žalovanej z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto pokiaľ žalovanej vznikol voči žalobkyni nárok na vrátenie úveru vo výške 800,- eur zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX a žalobkyňa doposiaľ uhradila žalovanej sumu 908,61 eur, vymáhanie ďalšej sumy nad rámec 800,- eur na základe dohody o zrážkach zo mzdy možno považovať za výkon práva v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Ide preto o neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom tak, ako zakotvuje ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov možno jednoznačne považovať dohodu o zrážkach zo mzdy, uzavretú medzi stranami sporu dňa XX.X.XXXX, za neplatnú.

16. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy okrem dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva aj zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže žalobkyňa vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi argumentovať, aby ďalej neprevádzal zrážky z jej mzdy. Je to práve žalovaná, ktorá určila konečnú výšku pohľadávky voči

žalobkyni z predmetnej úverovej zmluvy jednostranným rozhodnutím a žalobkyňa sa môže v danom prípade domôcť ochrany svojho práva len cestou určovacej žaloby súdom.

17. Z týchto dôvodov ako aj z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku odvolací súd potvrdil rozsudok, vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaná bola v odvolacom konaní neúspešná, preto odvolací súd priznal úspešnej žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, tak ako vyplýva z enunciatu tohto rozhodnutia.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).